ദേവീഭാഗവതപുരാണമ്/സ്കന്ധഃ 05/അധ്യായഃ 04

< ദേവീഭാഗവതപുരാണമ് | സ്കന്ധഃ 05

ഭയാതുരേന്ദ്രാദിദേവൈഃ സുരഗുരുണാ സഹ പരാമർശവർണനമ്

വ്യാസ ഉവാച

ഗതേ ദൂതേ സുരേന്ദ്രോഽപി സമാഹൂയ സുരാനഥ .

യമവായുധനാധ്യക്ഷവരുണാനിദമൂചിവാൻ .. 1 ..

മഹിഷോ നാമ ദൈത്യേന്ദ്രോ രമ്ഭപുത്രോ മഹാബലഃ .

വരദർപമദോന്മത്തോ മായാശതവിചക്ഷണഃ .. 2 ..

തസ്യ ദൂതോഽദ്യ സമ്പ്രാപ്തഃ പ്രേഷിതസ്തേന ഭോഃ സുരാഃ .

സ്വർഗകാമേന ലുബ്ധേന മാമുവാചേദൃശം വചഃ .. 3 ..

ത്യജ ദേവാലയം ശക്ര യഥേച്ഛം വ്രജ വാസവ .

സേവാം വാ കുരു ദൈത്യസ്യ മഹിഷസ്യ മഹാത്മനഃ .. 4 ..

ദയാവാന്ദാനവേന്ദ്രോഽസൗ സ തേ വൃത്തിം വിധാസ്യതി .

നതേഷു ഭൃത്യഭൂതേഷു ന കുപ്യതി കദാചന .. 5 ..

നോചേദ്യുദ്ധായ ദേവേശ സേനോദ്യോഗം കുരു സ്വയമ് .

ഗതേ മയി സ ദൈത്യേന്ദ്രസ്ത്വരിതഃ സമുപേഷ്യതി .. 6 ..

ഇത്യുക്ത്വാ സ ഗതോ ദൂതോ ദാനവസ്യ ദുരാത്മനഃ .

കിം കർതവ്യമതഃ കാര്യം ചിന്തയധ്വം സുരോത്തമാഃ .. 7 ..

ദുർബലോഽപി ന ചോപേക്ഷ്യഃ ശത്രുർബലവതാ സുരാഃ .

വിശേഷേണ സദോദ്യോഗീ ബലവാൻബലദർപിതഃ .. 8 ..

ഉദ്യമഃ കില കർതവ്യോ യഥാബുദ്ധി യഥാബലമ് .

ദൈവാധീനോ ഭവേന്നൂനം ജയോ വാഥ പരാജയഃ .. 9 ..

സന്ധിയോഗോ ന ചാത്രാസ്തി ഖലേ സന്ധിർനിരർഥകഃ .

സർവഥാ സാധുഭിഃ കാര്യം വിചാര്യ ച പുനഃ പുനഃ .. 10 ..

യാനമപ്യധുനാ നൈവ കർതവ്യം സഹസാ പുനഃ .

പ്രേക്ഷകാഃ പ്രേഷണീയാശ്ച ശീഘ്രഗാഃ സുപ്രവേശകാഃ .. 11 ..

ഇങ്ഗിതജ്ഞാശ്ച നിഃസങ്ഗാ നിഃസ്പൃഹാഃ സത്യവാദിനഃ .

സേനാഭിയോഗം പ്രസ്ഥാനം ബലസംഖ്യാം യഥാർഥതഃ .. 12 ..

വീരാണാം ച പരിജ്ഞാനം കൃത്വായാന്തു ത്വരാന്വിതാഃ .

ജ്ഞാത്വാ ദൈത്യപതേസ്തസ്യ സൈന്യസ്യ ച ബലാബലമ് .. 13 ..

കരിഷ്യാമി തതസ്തൂർണം യാനം വാ ദുർഗസംഗ്രഹമ് .

വിചാര്യ ഖലു കർതവ്യം കാര്യം ബുദ്ധിമതാ സദാ .

സഹസാ വിഹിതം കാര്യം ദുഃഖദം സർവഥാ ഭവേത് .. 14 ..

തസ്മാദ്വിമൃശ്യ കർതവ്യം സുഖദം സർവഥാ ബുധൈഃ .

നാത്ര ഭേദവിധിർന്യായ്യോ ദാനവേഷു ച സർവഥാ .. 15 ..

ഏകചിത്തേഷു കാര്യേഽസ്മിംസ്തസ്മാച്ചാരാ വ്രജന്തു വൈ .

ജ്ഞാത്വാ ബലാബലം തേഷാം പശ്ചാന്നീതിർവിചാര്യ ച .. 16 ..

വിധേയാ വിധിവത്തജ്ജ്ഞൈസ്തേഷു കാര്യപരേഷു ച .

അന്യഥാ വിഹിതം കാര്യം വിപരീതഫലപ്രദമ് .. 17 ..

സർവഥാ തദ്ഭവേന്നൂനമജ്ഞാതമൗഷധം യഥാ .

വ്യാസ ഉവാച

ഇതി സഞ്ചിന്ത്യ തൈഃ സർവൈഃ പ്രണിധിം കാര്യവേദിനമ് .. 18 ..

പ്രേഷയാമാസ ദേവേന്ദ്രഃ പരിജ്ഞാനായ പാർഥിവ .

ദൂതസ്തു ത്വരിതോ ഗത്വാ സമാഗമ്യ സുരാധിപമ് .. 19 ..

നിവേദയാമാസ തദാ സർവസൈന്യബലാബലമ് .

ജ്ഞാത്വാ തദ്ബലമുദ്യോഗം തുരാഷാഡതിവിസ്മിതഃ .. 20 ..

ദേവാനചോദയത്തൂർണം സമാഹൂയ പുരോഹിതമ് .

മന്ത്രം മന്ത്രവിദാം ശ്രേഷ്ഠം ചകാര ത്രിദശേശ്വരഃ .. 21 ..

ഉവാചാങ്ഗിരസശ്രേഷ്ഠം സമാസീനം വരാസനേ .

ഇന്ദ്ര ഉവാച

ഭോ ഭോ ദേവഗുരോ വിദ്വൻകിം കർതവ്യം വദസ്വ നഃ .. 22 ..

സർവജ്ഞോഽസി സമുത്പന്നേ കാര്യേ ത്വം ഗതിരദ്യ നഃ .

ദാനവോ മഹിഷോ നാമ മഹാവീര്യോ മദാന്വിതഃ .. 23 ..

യോദ്ധുകാമഃ സമായാതി ബഹുഭിർദാനവൈർവൃതഃ .

തത്ര പ്രതിക്രിയാ കാര്യാ ത്വയാ മന്ത്രവിദാധുനാ .. 24 ..

തേഷാം ശുക്രസ്തഥാ ത്വം മേ വിഘ്നഹർതാ സുസംയതഃ .

വ്യാസ ഉവാച

തച്ഛ്രുത്വാ വചനം പ്രാഹ തുരാസാഹം ബൃഹസ്പതിഃ .. 25 ..

വിചിന്ത്യ മനസാ കാമം കാര്യസാധനതത്പരഃ .

ഗുരുരുവാച

സ്വസ്ഥോ ഭവ സുരേന്ദ്ര ത്വം ധൈര്യമാലമ്ബ്യ മാരിഷ .. 26 ..

വ്യസനേ ച സമുത്പന്നേ ന ത്യാജ്യം ധൈര്യമാശു വൈ .

ജയാജയൗ സുരാധ്യക്ഷ ദൈവാധീനൗ സദൈവ ഹി .. 27 ..

സ്ഥാതവ്യം ധൈര്യമാലമ്ബ്യ തസ്മാദ് ബുദ്ധിമതാ സദാ .

ഭവിതവ്യം ഭവത്യേവ ജാനന്നേവ ശതക്രതോ .. 28 ..

ഉദ്യമഃ സർവഥാ കാര്യോ യഥാപൗരുഷമാത്മനഃ .

മുനയോഽപി ഹി മുക്ത്യർഥമുദ്യമൈകരതാഃ സദാ .. 29 ..

ദൈവാധീനം ച ജാനന്തോ യോഗധ്യാനപരായണാഃ .

തസ്മാത്സദൈവ കർതവ്യോ വ്യവഹാരോദിതോദ്യമഃ .. 30 ..

സുഖം ഭവതു വാ മാ വാ ദൈവേ കാ പരിദേവനാ .

വിനാ പുരുഷകാരേണ കദാചിത്സിദ്ധിമാപ്നുയാത് .. 31 ..

അന്ധവത്പങ്ഗുവത്കാമം ന തഥാ മുദമാവഹേത് .

കൃതേ പുരുഷകാരേഽപി യദി സിദ്ധിർന ജായതേ .. 32 ..

ന തത്ര ദൂഷണം തസ്യ ദൈവാധീനേ ശരീരിണി .

കാര്യസിദ്ധിർന സൈന്യേഽസ്തി ന മന്ത്രേ ന ച മന്ത്രണേ .. 33 ..

ന രഥേ നായുധേ നൂനം ദൈവാധീനാ സുരാധിപ .

ബലവാഞ്ക്ലേശമാപ്നോതി നിർബലഃ സുഖമശ്നുതേ .. 34 ..

ബുദ്ധിമാൻക്ഷുധിതഃ ശേതേ നിർബുദ്ധിർഭോഗവാൻഭവേത് .

കാതരോ ജയമാപ്നോതി ശൂരോ യാതി പരാജയമ് .. 35 ..

ദൈവാധീനേ തു സംസാരേ കാമം കാ പരിദേവനാ .

ഉദ്യമേ യോജയേന്നൂനം ഭവിതവ്യം സുരാധിപ .. 36 ..

ദുഃഖദേ സുഖദേ വാപി തത്ര തൗ ന വിചിന്തയേത് .

ദുഃഖേ ദുഃഖാധികാൻപശ്യേത്സുഖേ പശ്യേത്സുഖാധികമ് .. 37 ..

ആത്മാനം ഹർഷശോകാഭ്യാം ശത്രുഭ്യാമിവ നാർപയേത് .

ധൈര്യമേവാവഗന്തവ്യം ഹർഷശോകോദ്ഭവേ ബുധൈഃ .. 38 ..

അധൈര്യാദ്യാദൃശം ദുഃഖം ന തു ധൈര്യേഽസ്തി താദൃശമ് .

ദുർലഭം സഹനത്വം വൈ സമയേ സുഖദുഃഖയോഃ .. 39 ..

ഹർഷശോകോദ്ഭവോ യത്ര ന ഭവേദ് ബുദ്ധിനിശ്ചയാത് .

കിം ദുഃഖം കസ്യ വാ ദുഃഖം നിർഗുണോഽഹം സദാവ്യയഃ .. 40 ..

ചതുർവിംശാതിരിക്തോഽസ്മി കിം മേ ദുഃഖം സുഖം ച കിമ് .

പ്രാണസ്യ ക്ഷുത്പിപാസേ ദ്വേ മനസഃ ശോകമൂർഛനേ .. 41 ..

ജരാമൃത്യൂ ശരീരസ്യ ഷഡൂർമിരഹിതഃ ശിവഃ .

ശോകമോഹൗ ശരീരസ്യ ഗണൗ കിം മേഽത്ര ചിന്തനേ .. 42 ..

ശരീരം നാഹമഥവാ തത്സമ്ബന്ധീ ന ചാപ്യഹമ് .

സപ്തൈകഷോഡശാദിഭ്യോ വിഭിന്നോഽഹം സദാ സുഖീ .. 43 ..

പ്രകൃതിർവികൃതിർനാഹം കിം മേ ദുഃഖം സദാ പുനഃ .

ഇതി മത്വാ സുരേശ ത്വം മനസാ ഭവ നിർമമഃ .. 44 ..

ഉപായഃ പ്രഥമോഽയം തേ ദുഃഖനാശേ ശതക്രതോ .

മമതാ പരമം ദുഃഖം നിർമമത്വം പരം സുഖമ് .. 45 ..

സന്തോഷാദപരം നാസ്തി സുഖസ്ഥാനം ശചീപതേ .

അഥവാ യദി ന ജ്ഞാനം മമത്വനാശനേ കില .. 46 ..

തതോ വിവേകഃ കർതവ്യോ ഭവിതവ്യേ സുരാധിപ .

പ്രാരബ്ധകർമണാം നാശോ നാഭോഗാല്ലക്ഷ്യതേ കില .. 47 ..

യദ്ഭാവി തദ്ഭവത്യേവ കാ ചിന്താ സുഖദുഃഖയോഃ .

സുരൈഃ സർവൈഃ സഹായൈർവാ ബുദ്ധ്യാ വാ തവ സത്തമ .. 48 ..

സുഖം ക്ഷയായ പുണ്യസ്യ ദുഃഖം പാപസ്യ മാരിഷ .

തസ്മാത്സുഖക്ഷയേ ഹർഷഃ കർതവ്യഃ സർവഥാ ബുധൈഃ .. 49 ..

അഥവാ മന്ത്രയിത്വാദ്യ കുരു യത്നം യഥാവിധി .

കൃതേ യത്നേ മഹാരാജ ഭവിതവ്യം ഭവിഷ്യതി .. 50 ..

ഇതി ശ്രീമദ്ദേവീഭാഗവതേ മഹാപുരാണേഽഷ്ടാദശസാഹസ്ര്യാം സംഹിതായാം പഞ്ചമസ്കന്ധേ ഭയാതുരേന്ദ്രാദിദേവൈഃ സുരഗുരുണാ സഹ പരാമർശവർണനം നാമ ചതുർഥോഽധ്യായഃ .. 4 ..

"https://sa.wikisource.org/w/index.php?title=ദേവീഭാഗവതപുരാണമ്/സ്കന്ധഃ_05/അധ്യായഃ_04&oldid=74836"
ഇത്യസ്മാദ് പ്രതിപ്രാപ്തമ്

-